

Het digitale stembusakkoord 2023

De ondertekenaars spannen zich in om de volgende maatregelen op het gebied van **digitalisering**, **mensenrechten** en de **rechtsstaat** in de komende kabinetsperiode uit te voeren.

futurelab

BITS OF FREEDOM

public spaces

Maatschappelijk verantwoorde sociale media

Sociale media moeten op een maatschappelijk verantwoorde manier ingericht zijn om inperking van mensenrechten en schade aan rechtsstaat en democratie te voorkomen. Er moet daartoe een pluriformiteit aan aanbevelingsalgoritmen bestaan, waardoor mensen echt iets te kiezen hebben. Dat vereist certificering van algoritmes, verplichte toelating van door derden ontwikkelde algoritmes en strenge handhaving van de DSA, DMA en AI Act.

Toezicht op AI en Algoritmische besluitvorming

Er komt een algoritmetoezichthouder met passende bevoegdheden en een passend budget om onder andere discriminatie door algoritmes tegen te gaan. Overheden en private organisaties worden verplicht het gebruik van alle hoog-risico algoritmen te voorzien van een mensenrechtenimpactassessment en op te nemen in het algoritmeregister. Alle overheidsalgoritmen worden transparant en controleerbaar gepubliceerd. Er komt een verbod op het gebruik van data over nationaliteit of etniciteit en andere afkomst gerelateerde data in risicoprofielen van overheden.

Onafhankelijke digitale publieke ruimte

De overheid moet niet afhankelijk zijn van grote technologiebedrijven, maar moet zelf de regie houden over haar systemen, haar gegevens en de gegevens van haar burgers. Daarom geeft de overheid vorm aan digitale publieke ruimtes door te investeren in publieke alternatieven voor belangrijke online diensten en digitale gemeenschapsgoederen. Dat moet in lijn zijn met de Europese regels voor gegevensbescherming zoals de AVG en andere geldende normen, zodat er sprake is maximale bescherming, passend bij de huidige stand van de techniek.

Kinderrechten online

Kinderen moeten zich online vrij kunnen ontwikkelen zonder surveillance, privacy schendingen en (algoritmische) manipulatie door leerlingvolgsystemen, sociale media of andere digitale technologie. Kinderrechten worden beter verankerd en gehandhaafd om de grondrechten en mentale gezondheid van kinderen te beschermen.

Open broncode, open data, open standaarden en publieke waarden

De overheid en de publieke organisaties die zij financiert worden verplicht om gebruik te maken van open broncode-software en open standaarden en om overheidsinformatie als open data te publiceren met uniforme metadatering. Waar dit gebruik onmogelijk blijkt, dienen zij overtuigende argumenten voor te leggen, conform het principe 'Pas toe of leg uit'.

Wet open overheid

De implementatie van de Wet open overheid wordt kracht bijgezet waarbij alle bestuursorganen gaan werken volgens het "open, tenzij"-principe. De overheid geeft prioriteit aan het op orde brengen van haar informatiehuishouding, zodat zowel passieve als actieve openbaarmaking volgens de Woo wordt gerealiseerd. Dit wordt een vast agendapunt in de Ministerraad.

Vrije publieke ruimte

De overheid moet de vrijheid van meningsuiting en het demonstratierecht respecteren en beschermen, ook online. Dit betekent dat opsporingsdiensten en andere autoriteiten geen gebruik maken van onwettige of disproportionele surveillancemiddelen. De publieke ruimte blijft vrij van biometrische surveillancetechnologie, zoals gezichtsherkenning. (Digitale) infiltratie wordt niet ingezet zonder duidelijke mensenrechtenwaarborgen en sterk toezicht.

Online privacy

Online tracking wordt aangepakt door cookie-wetgeving effectief te handhaven. Ook bevatten overheidswebsites geen tracking cookies.

Minister van Digitale Zaken

Er komt een minister van Digitale Zaken met een Kabinetsbrede verantwoordelijkheid.

